

**Iași Fun – 6 aprilie 2011**

**Colocviului National “Presa si ideologia: o istorie culturala”**

Conferinta isi propune punerea in discutie a rolului jucat de presa in cadrul societatilor de tip totalitar cum a fost regimul comunist in Romania sau in contextul regimurilor autoritariste precum cel antonescian, cand libertatea presei este integral confiscata sau drastic limitata, atat ca instrument al puterii cat si ca spatiu care gazduieste elemente de subversiune si discursuri alternative camuflate.

Evenimentul este organizat de catre IICCMER (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc) si Universitatea “Petre Andrei” din Iasi, in colaborare cu CESI (Centrul de Excelenta in Studiul Imaginii) si Institutul de Cercetari Economice si Sociale “Gh. Zane” al Academiei Romane.

Vor conferentia: Sorin Alexandrescu, Sorin Bocancea, George Bondor, Alexandru Calinescu, Daniel Condurache, Rodica Culcer, Andi Lazescu, Ioan Milica, Angelo Mitchievici, Antonio Patras, Ioan Stanomir, Daniel Sandru, Doru Tompea, Rodica Zafiu.

Conferinta se va tine in Aula Universitatii “Petre Andrei” pe data de 7 si 8 aprilie 2011. Lucrarile conferintei vor fi publicate ulterior intr-un volum.

**PROGRAM**

**Joi, 7 aprilie 2011, Aula Magna a Universitatii “Petre Andrei” din Iasi**

Ora 9.30 – Primirea invitatilor

Ora 10.00 – Sesiune plenara: Prof.univ.dr. Doru Tompea, Rectorul Universitatii “Petre Andrei” din Iasi; Prof.univ.dr. Ioan Stanomir, Presedintele executiv al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc, Bucuresti; Prof.univ.dr. Sorin Alexandrescu, Directorul Centrului de Excelenta in Studiul Imaginii, Universitatea Bucuresti; Prof.univ.dr. Teodor Dima, m.c. al Academiei Romane, Directorul Institutului de Cercetari Economice si Sociale “Gh. Zane”, Iasi

Ora 11.00 – Panel 1 – Keynote Speaker:

Prof.univ.dr. Sorin Alexandrescu, Directorului Centrului de Excelenta in Studiul Imaginii, Universitatea Bucuresti: *Fictiune si realitate, sau despre vizualul opresiv*

Prof.univ.dr. Rodica Zafiu, Universitatea din Bucuresti: *Titlu rezervat*

Conf.univ.dr. Antonio Patras, Universitatea “Al. I. Cuza” Iasi: *Privind inapoi, modernitatea. “Cazul” Eugen Lovinescu*

Lect.univ.dr. Ioan Milica, Universitatea "Al. I. Cuza" Iasi: *Ideologie si limbaj*

Ora 13.00 – Pauza de cafea

Ora 14.00 – Panel 2 – Keynote Speaker:

Prof.univ.dr. Al. Calinescu, Universitatea "Al. I. Cuza" Iasi: *Ipostaze ale cenzurii*

Andi Lazescu, Presedintele-Director General al Televiziunii Romane: *Tehnologia cenzurii fara cenzura in presa studenteasca din perioada comunista*

Prof.univ.dr. Doru Tompea, Rectorul Universitatii "Petre Andrei" din Iasi: *Cenzura comunista in presa studenteasca*

Conf.univ.dr. Sorin Bocancea, Presedintele Universitatii "Petre Andrei" din Iasi, bursier postdoctoral al Academiei Romane, Filiala Iasi: *Abordari ale faptului divers in presa comunista*

**Vineri, 8 aprilie 2011 – Aula Magna a Universitatii "Petre Andrei" din Iasi**

Ora 10.00 – Panel 3 – Keynote Speaker:

Prof.univ.dr. Ioan Stanomir, Presedintele Executiv al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc: *Revista Fundatiilor Regale (1947): pluralism si monism ideologic*

Lect.univ.dr. Angelo Mitchievici, Directorul Departamentului "Ideologie si Cultura" din cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc: *Sorin Toma si Tudor Arghezi: un studiu de caz*

Conf.univ.dr. Daniel Sandru, Universitatea "Petre Andrei" din Iasi, bursier postdoctoral al Academiei Romane, Filiala Iasi: *Rolul ideologic al presei. O perspectiva non-marxista*

Ora 12.00 – Panel 4 – Keynote Speaker:

Prof.univ.dr. Daniel Condurache, Editorul Revistei "Opinia studenteasca": *"Opinia studenteasca": scoala de presa fara profesori*

Rodica Culcer, Directorul Departamentului Stiri al Televiziunii Romane: *Presa si manipularea dupa 1989*

Lect.univ.dr. George Bondor, Universitatea "Al. I. Cuza" Iasi: *Ideologie si cenzura. Cazul "Alma Mater" / "Dialog"*

<http://iasifun.ziaruldeiasi.ro/colocviului-national-presa-si-ideologia-o-istorie-culturala/16430/>

**Ziarul Lumina – 7 aprilie 2011**

**„Presa și ideologia: o istorie culturală”, la UPA Iași**

Astăzi, în Aula Magna a Universității "Petre Andrei" din Iași, vor debuta conferințele susținute în cadrul Colocviului Național "Presa și ideologia: o istorie culturală", manifestare organizată de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și UPA din Iași, în colaborare cu Centrul de Excelență în Studiul Imaginii și Institutul de Cercetări Economice și Sociale "Gh. Zane" al Academiei Române. Printre numele care vor conferenția se numără prof. univ. dr. Sorin Alexandrescu, directorul Centrului de Excelență în Studiul Imaginii, Universitatea București, prof. univ. dr. Rodica Zafiu de la Universitatea din București, prof. univ. dr. Al. Călinescu, UAIC Iași, Andi Lăzescu, președintele-director General al Televiziunii Române, prof. univ. dr. Ioan Stanomir, președintele executiv al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, lect. univ. dr. Angelo Mitchievici, directorul Departamentului "Ideologie și Cultură" din cadrul IICCMER, prof. univ. dr. Daniel Condurache, Editorul revistei "Opinia studentescă".

<http://www.ziarullumina.ro/articole;1573;1;54979;0;Presa-si-ideologia-o-istorie-culturala-la-UPA-Iasi.html>

**News Iași -7 aprilie 2011**

**Prima zi a Colocviului Național "Presa și ideologia: o istorie culturală"**

**O calatorie in texte si imagini, inapoi in timp, in dictatura comunista.** Asta a oferit publicului prima zi a lucrarilor **Colocviului Național "Presa și ideologia: o istorie culturală"**, organizat de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Românesc (IICCMER) si Universitatea "Petre Andrei" din Iasi, in colaborare cu Centrul de Excelenta in Studiul Imaginii si Institutul de Cercetari Economice si Sociale "Gh. Zane" al Academiei Române. Evenimentul, care s-a desfasurat in Aula Magna de la UPA, a atras interesul, atât al profesorilor si studentilor de la universitatea gazda, cât si al celor de la Universitatea "Al.I.Cuza".

"Nu întâmplator are loc la Iasi acest colocviu pentru ca aici s-a nascut o presa studentesca de excelenta care, in anii comunismului, era, deopotriva, in atentia diasporei si in dosarele Securitatii", a apreciat, in deschiderea Colocviului, rectorul UPA, prof.univ.dr. **Doru Tompea**.

La rândul sau, Lector univ. dr. **Angelo Mitchievici**, directorul Departamentului "Ideologie si Cultura" al IICCMER, a apreciat implicarea Universitatii "Petre Andrei" in proiecte culturale. "Deja UPA pentru noi este o gazda cu totul deosebita si un partener de incredere, care se pliaza pe politica institutului nostru de a crea o solidaritate a intelectualitatii pentru desfasurarea unor astfel de programe educative", a adaugat acesta. Cu acelasi prilej, Prof.univ.dr. Sorin Alexandrescu, directorul Centrului de Excelenta in Studiul Imaginii, Universitatea Bucuresti, a explicat rolul institutiei pe care a infiintat-o in urma cu 10 ani: "Ideea noastra a fost ca exista o lume vizuala si ca ea e la fel de importanta ca si lumea textuala si e necesar sa fie studiata".

Prezent la deschidere, prof.univ.dr. **Teodor Dima**, membru corespondent al Academiei Române și director al Institutului de Cercetari Economice și Sociale "Gh. Zane", a apreciat implicarea UPA în proiectele comunitatii și a ținut să precizeze că în comunism "au fost mai multe forme de opoziție la regim, unele dintre ele indirecte, cum ar fi formarea oamenilor deosebiți, a celor care pot aduce transformări în societate".

Seria prezentărilor din prima zi a Colocviului a fost deschisă cu lucrarea "**Ficțiune și realitate sau despre vizualul opresiv**", semnată de prof.univ.dr. **Sorin Alexandrescu**. "Cred că vizualitatea în perioada comunistă a fost la fel de importantă ca textele. Problema ideologiei se pune și pentru imagini, nu doar pentru texte. Vizualul era opresiv nu pentru că inventa ceva ce nu exista în fața camerei, ci prin filtrele impuse la ceea ce se filma", a explicat acesta în prelegerea sa.

**"Privind înapoi, modernitatea. "Cazul" Eugen Lovinescu"**. Acesta a fost titlul lucrării prezentate de lector univ.dr. **Antonio Patras**, de la Universitatea "Al. I. Cuza". "Lovinescu ofera un contraexemplu luminos la atitudinea generală a românului. A fost un mare carturar, format în primul rând ca jurnalist, ale cărui relații cu presa marturisesc o atitudine etică exemplară", a precizat criticul literar.

O interesantă perspectivă psiholingvistică asupra ideologiei a adus lect.univ.dr. **Ioan Milica**, de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, în comunicarea „**Ideologie și limbaj**”. „Total sever și parintele iubitor sunt două modele ideologice larg răspândite în regimurile totalitare, iar ele se regăsesc în mai multe culturi, ceea ce arată că ideologiile transcend granițele naționale”, a punctat acesta.

În comunicarea „**Ipostaze ale cenzurii**”, prof.univ.dr. **Alexandru Calinescu**, directorul Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu”, a propus audienței o abordare sistematică a fenomenului cenzurii. „Deși imaginea clasică a cenzurii e aceea de foarfece, cenzura de tip comunist, ca și cea fascistă, privește nu doar tăierea, eliminarea sau interdicția, ci și obligația de a spune și de a scrie ceva anume, orice abținere fiind suspectă”, a subliniat acesta.

Președintele UPA din Iași și-a ales ca subiect "**Abordările faptului divers în presa comunistă**". "Faptul divers e un element simptomatic al sistemului totalitar. Era rubrica de libertate pe care autoritățile au ales să o modeleze, iar în cele din urmă să o elimine din publicațiile ultimilor ani ai dictaturii", a explicat conf.univ.dr. **Sorin Bocancea**.

Seria prezentărilor din prima zi a Colocviului s-a încheiat cu lucrarea "**Rolul ideologic al presei. O perspectivă non-marxistă**", în care conf.univ.dr. **Daniel Sandru**, cadru diactic la UPA, a făcut distincția între rolul ideologic al presei în regimul totalitar și în cel democratic. "Presă într-o societate totalitară are rol de legitimare a puterii, iar în societatea democratică rolul este unul de socializare. Aici presa face uz de două mijlocuri indispensabile - pluralismul și spiritul critic" a precizat acesta.

Lucrarile Colocviului National "Presa si ideologia" vor continua si vineri in Aula Universitatii "Petre Andrei" din Iasi.

<http://www.newsiasi.ro/eveniment/StudentIS/prima-zi-a-colocviului-national-qpresa-si-ideologia-o-istorie-culturala.html>

### **News Iași – 8 aprilie 2011**

#### **"Ochii care nu se vad se uita atent" sau despre presa studenteasca si umor ca reactie la cenzura**

Mecanismele cenzurii si manipularii in perioada comunista, formele de rezistenta pe care le-au generat in presa studenteasca, dar si urmele traumatizante pe care le-au lasat in societatea actuala. Acestea au fost temele abordate in lucrarile prezentate in cea de-a doua zi a **Colocviului National "Presa si Ideologia: o istorie culturala"**, organizat de *Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului si Memoria Exilului Romanesc* (IICCMER) si Universitatea "Petre Andrei" din Iasi, in colaborare cu *Centrul de Excelenta in Studiul Imaginii si Institutul de Cercetari Economice si Sociale "Gh. Zane"* al Academiei Romane.

A treia sectiune a fost deschisa astazi de lector univ.dr. **Angelo Mitchievici**, directorul Departamentului "Ideologie si Cultura" din cadrul IICCMER, cu lucrarea "Sorin Toma si Tudor Arghezi: un studiu de caz", in care a analizat un articol cu pretentie de critica literara, in fapt un instrument politic, al carui personaj principal a fost cunoscutul poet. "Opera lui Arghezi si Arghezi insusi se ofera ca o radiografie a unei intregi ideologii, cea burgheza. Arghezi este judecat ca un bolnav de catre un epidemiolog care analizeaza metabolismul operei in raport cu metabolismul autorului", a precizat acesta.

Directorul **Departamentului de Știri al Televiziunii Române, Rodica Culcer**, a mutat atenția publicului de la perioada comunistă la prezentul marcat de tarele trecutului. "*Teoria mea este că mecanismele cenzurii s-au adaptat și au dat naștere în societatea postcomunistă unor metode de control care, dacă nu sunt cenzură în sens clasic, nu înseamnă că nu denaturează percepția asupra sistemului politic. Nu pot să nu observ continuitatea unor atitudini, cum ar fi obsesia politicului pentru controlul editorial al știrilor și dezbaterilor*", a punctat jurnalistul în lucrarea sa, "**Presa și manipularea după 1989**".

Seria prezentărilor a continuat cu prelegerea "**Cenzura comunistă în presa studentească**" în care **rectorul UPA** a prezentat mecanismele prin care funcționa aparatul opresiv, dar și micile "trucuri" prin care el putea fi ocolit. "*Iașul a avut în perioada comunistă cea mai bună presă studentească din țară, care a funcționat sub semnul paradoxului. Multe lucruri din funcționarea acestui tip de presă au depins de tipul personajelor cenzurii, care și-au pus amprenta mai dur sau mai subtil asupra acestor reviste și de calitățile de negociator ale celor care conduceau publicațiile*", a explicat **prof.univ.dr. Doru Tompea**.

Ultima secțiune a colocviului a fost deschisă cu lucrarea **"Opinia Studentească: școala de presă fără profesori"**, susținută de **prof.univ.dr. Daniel Condurache**. *"Presa studentească a fost un fenomen atipic. Noi de fapt eram niște tineri cu un proiect provizoriu, cu niște criterii bine plasate, care voiam să ne trăm viața. Opinia Studentească de atunci era o publicație liberă și a fost un climat favorabil performanței intelectuale"*, a explicat **editorul Opiniei Vechi**.

<http://www.newsiasi.ro/eveniment/StudentIS/qochii-care-nu-se-vad-se-uita-atentq-sau-despre-presa-studenteasca-si-umor-ca-reactie-la-cenzura.html>

## Două decenii de democrație și mass-media "made in" România

continuare din pagina 1

Director al cunoscutei reviste, Stelian Tănase a vorbit audienței despre ce înseamnă pentru spațiul politic și pentru societate, în general, faptul că "secolul XX este unul al imaginii, o realitate efemeră, fără substanță". Secretarul general de redacție al aceleiași publicații, Lector univ. dr. Sabin Drăgulin, cadru didactic la Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir", a apreciat că "pentru a înțelege televiziunea din 22 noiembrie 2010 trebuie să vedem cum arăta ea în 22 decembrie 1989". Dacă Stelian Tănase a recunoscut audienței că nu intuiește încă nici un antidot la "efectele

toxice ale televiziunii", publicistul Liviu Antonesei s-a declarat mult mai optimist, precizând că "boom-ul prostirii populației va trebui să dispară pentru că lumea se deșteaptă și o face refuzând televizorul". La Conferință a participat și Prof.univ.dr. Alexandru Radu, cadru didactic la Universitatea Creștină "Dimitrie Cantemir", redactor-șef la "Sfera Politicii", care a atras atenția asupra stadiului în care se află societatea civilă în România televizată. Moderatorul Conferinței, Conf.univ.dr. Daniel Șandru, a subliniat că dialogul a prezentat "o imagine realistă care demitizează imaginea romantică a mass-mediei și democrației".



## Comunism, cadru cu cadru

Filmul "A fost sau n-a fost", semnat de regizorul Corneliu Porumboiu, a însemnat pretextul perfect pentru un exercițiu de imaginație despre viața în comunism, la care au fost invitați elevii Colegiului Național de Artă "Octav Băncilă". Invitația a venit din partea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc (IICMER) al cărui proiect, Caravana Cinematografică,

a poposit pentru câteva zile și în liceele ieșene. La întâlnirea cu elevii au participat Lector dr. Angelo Mitchievici, Director al Departamentului Ideologie și Cultură din cadrul IICMER, Conf.univ.dr. Antonio Patraș, de la Facultatea de Litere a Universității "Al.I.Cuza" și Conf. univ. dr. Daniel Șandru, de la Facultatea de Științe Politice și Administrative a Universității "Petre Andrei" din Iași.

## Zilele Alecart la UPA din Iași

Cea mai cunoscută și premiată revistă școlară din Iași a ajuns la numărul cinci. Pentru a marca evenimentul cum se cuvine, Universitatea "Petre Andrei" din Iași a găzduit Zilele Alecart. Prima seară a fost dedicată lansării celui mai recent număr al revistei și a început pe acordurile muzicale ale elevilor de la Colegiul Național de Artă "Octav Băncilă". Un alt moment a fost dezbateră "Despre opțiuni" la care au fost invitați Tudor Tiron Giurgică, elev la Colegiul Național Iași, Teodora Oprea, studentă la Facultatea de Drept a Universității "Al.I.Cuza" și Roxana Șoica, elevă a Colegiului Național, bursieră în Marea Britanie. Echipa redacțională de la Alecart, căreia i s-a alăturat și Colegiul "Nicu Gane" din Fălticeni, a avut ocazia să discute și cu profesioniștii din mass-media în cadrul a patru workshop-uri. "Comunicarea vizuală în mass-media" și "Jurnalismul viitorului" au fost coordonate de Lector univ. dr. Ivona Burduja și i-au avut ca invitați pe Marius Ursache - Grapefruit Design, Lucian Amarii, art-director la Ziarul de Iași, Toni Hrițac, redactor șef al Ziarului de Iași și Iulian Micu, coordonatorul newsiasi.ro. Alte două workshop-uri, "Literatura și speciile jurnalistice" și "Jurnalismul radio și de televiziune", au fost coordonate de Conf.univ.dr. Daniel Șandru și i-au avut ca invitați pe scriitorul Cătălin Mihuleac, criticul literar Antonio Patraș, Lector univ.dr. Georgeta Condur, realizator Tele M și pe Florin Chiriac, realizator Radio Iași.

## Fețele "paradoxului cotidian" în viziunea lui Daniel Șandru

Politologul și publicistul Daniel Șandru a lansat la UPA cea mai nouă apariție editorială a sa, "Sub semnul paradoxului cotidian". Anca Untu Dumitrescu, directorul Editurii Institutului European din Iași, cea care a publicat volumul, a apreciat că "autorul reușește în această carte o dramaturgie a cotidianului". Scriitorul Liviu Antonesei mizează atât pe atractivitatea lecturii cât și pe calitățile autorului, "onestitate intelectuală și loialitate". Decanul Facultății de Filosofie și Științe

Social-Politice a Universității "Al.I. Cuza" din Iași, Prof.univ.dr. Nicu Gavriluță, a rezumat și exemplificat cele trei tipuri de paradoxuri tratate în volum: cele sociale, cele politico-electorale și cele intelectuale. Rectorul UPA din Iași, Prof.univ.dr. Doru Tompea l-a felicitat pe Daniel Șandru pentru cărțile publicate, mai ales că, primul său volum, "Reinventarea ideologiei", a primit de curând finanțare din partea Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică din cadrul MECS.

